

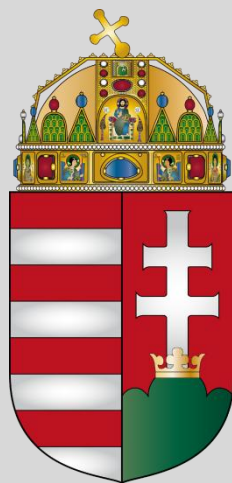
KÖNYVVIZSGÁLÓI KÖZFELÜGYELETI HATÓSÁG

BESZÁMOLÓ

a könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság 2013. évi
tevékenységéről

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

KÖNYVVIZSGÁLÓI KÖZFELÜGYELETI HATÓSÁG

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
SZÁMVITELI ÉS FELÜGYELETI FŐOSZTÁLY

Cím: 1051 Budapest, József nádor tér 2-4.

Postacím: 1369 Budapest, Postafiók 481.

Telefon: 06-1-795-1570

Fax: 06-1-795-0294

E-mail: kozfelugyelet@ngm.gov.hu

Web: www.kormany.hu

Tartalomjegyzék

---

1. A könyvvizsgálói közfelügyelet Magyarországon	2
1.1 Bevezetés	2
1.2 A Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság	2
1.3 A közfelügyeleti hatóság.....	2
1.4 A közfelügyeleti rendszer célja és finanszírozása	3
1.5 Közfelügyeleti feladatok	3
2. A KKB által elvégzett vizsgálatok 2013 első félévében	4
3. A közfelügyeleti hatóság által elvégzett vizsgálatok 2013 második félévében	7
3.1 A hatósági minőségellenőrzés	7
3.2 A hatósági minőségellenőrzések tapasztalatai az egyedi megbízások minőségellenőrzése során	8
3.3 Cégszintű ellenőrzések tapasztalatai	10
3.4 A hatósági minőségellenőrzések eredményei.....	11
4. A közfelügyeleti hatóság további feladatai.....	12
4.1 Kapcsolattartás a könyvvizsgálókkal.....	12
4.2 Kapcsolattartás a nemzetközi szervezetekkel	12
5. Összefoglalás és jövőbeni tervek.....	13

1. A könyvvizsgálói közfelügyelet Magyarországon

1.1 Bevezetés

A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság (a továbbiakban: hatóság) a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) előírásai szerint közzéteszi a 2013. évi tevékenységéről szóló éves beszámolóját.

A 2013. év mérföldkő volt Magyarországon a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer történetében. 2013. június 30-ig a közfelügyeleti feladatokat a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság (a továbbiakban: KKB) látta el. A Kkt. 2013. július 1-jén hatályba lépő változásai értelmében a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszert a kamarai tag könyvvizsgálókra és a könyvvizsgáló cégekre kiterjedően – a Magyar Könyvvizsgálói Kamara (a továbbiakban: Kamara) közreműködésével – a közfelügyeleti hatóság működteti.

1.2 A Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság

A KKB 2008. január 1-től 2013. június 30-ig látta el a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat. Ebben az időszakban kerültek lefektetésre a közfelügyeleti rendszer alapjai. A 2011. július 1-től életbe lépett törvényi módosítások teremtették meg a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó könyvvizsgálók és

könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzéseinek (a továbbiakban: közfelügyeleti minőségellenőrzések) elindításához szükséges feltételeket, majd ezt követően zajlottak le az első – a könyvvizsgálói szakmától független – közfelügyeleti minőségellenőrzések, melyek mind a mai napig a közfelügyeleti rendszer legfőbb elemét jelentik. A KKB – a törvényi előírásoknak megfelelően – a Kamarával szorosan együttműködve végezte tevékenységét, ám ez – különösen 2012. évtől kezdődően – számos nehézséget okozott. Ennek a legfőbb oka az volt, hogy a Kamara a közfelügyeleti felelősségébe tartozó feladatok tekintetében ráruházott hatósági funkciója ellentmondásba került a szervezet érdekképviseleti feladataival.

Mind a működés nehézségei, mind a nemzetközi követelmények fejlődése azt tette szükségessé, hogy a kialakított rendszer átalakításra kerüljön. Ennek érdekében került sor 2013. július 1-től a Kkt. módosítására.

1.3 A közfelügyeleti hatóság

2013. július 1-jén a KKB szerepét a közfelügyeleti hatóság vette át. A 226/2013. (VI. 24.) Korm. rendelet¹ 3. §-a értelmében a Kormány a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatok ellátására a számviteli szabályozásért felelős minisztert jelölte ki. A Nemzetgazdasági Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) szervezetrendszerén belül a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat a Számviteli és Felügyeleti Főosztály látja el.

¹ A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételét végző szervezet, az adótanácsadók, adószakértők és okleveles adószakértők nyilvántartását végző szervezet, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokat ellátó hatóság kijelöléséről és egyes jogszabályok kapcsolódó módosításáról szóló 226/2013. (VI. 24.) Korm. rendelet.

1.4 A közfelügyeleti rendszer célja és finanszírozása

A Kkt. kimondja, hogy a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer célja, hogy a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlása átlátható, ellenőrizhető, számon kérhető keretek között történjen és ezen keresztül a közérdek megfelelően érvényesüljön.

A könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer finanszírozása egyrészt az éves állami központi költségvetésből, valamint a Kamara által fizetett közfelügyeleti díjból történik. Ezzel biztosítható a 2006/43/EK irányelv alapján a Kkt-ba átültetett cél teljesülése, mely szerint a közfelügyeleti rendszert oly módon kell finanszírozni, hogy az hatékonyan működjön, valamint, hogy a kamarai tag könyvvizsgálóknak, a könyvvizsgáló cégeknek a rendszer finanszírozásában való részvétele ne eredményezhesse a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer objektivitásának, pártatlanságának és függetlenségének csorbulását.

1.5 Közfelügyeleti feladatok

A közfelügyeleti hatóság – hasonlóan a KKB korábbi tevékenységéhez – vizsgálja és értékeli a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer részeleit, így különösen:

- a) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezését, a kamarai nyilvántartások vezetését,
- b) a magyar nemzeti könyvvizsgálói standardok, a Kamara etikai szabályzata, valamint a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok kialakítását, elfogadását,

- c) a szakmai továbbképzési rendszer és a minőségbiztosítási rendszer működését és
- d) a fegyelmi eljárásokat.

2. A KKB által elvégzett vizsgálatok 2013 első félévében

2013 első felében a KKB négy vizsgálatot valósított meg.

1) A KKB megvizsgálta a Kamara 2012 második félévi elsőfokú és másodfokú fegyelmi eljárásait, mely vizsgálat legfőbb megállapításai a következők voltak:

- a) A kamarai adatszolgáltatások során számos esetben előfordult, hogy a könyvvizsgálónak több jogcímen (magánszemély, társaság) is adatszolgáltatást kellett volna tennie, de ezt csak egyszer teljesítette. Ez alapján úgy tűnik, hogy több könyvvizsgáló megpróbált megfelelni a szabályoknak, de félreértette őket. A KKB megfontolandónak tartotta, hogy – amennyiben az ilyen ügyek száma indokolja – például a kötelező oktatás során a Kamara célzottan ráirányítsa a figyelmet a többszörös adatszolgáltatás szükségességére.
- b) A KKB javasolta a kamarai alapszabály módosítását, amely figyelembe veszi azt a tényt, hogy a könyvvizsgálók több releváns minősítéssel is rendelkezhetnek annak érdekében, hogy a minősítés elvonása ténylegesen szankcióként funkcionáljon. A közérdek védelme érdekében ne fordulhasson elő olyan eset, hogy a könyvvizsgáló a befektetési vállalkozási minősítés megvonását követően is változatlanul ellátja a befektetési vállalkozások könyvvizsgálatát az érvényes pénzügyi intézményi minősítésével.

- c) A KKB célszerűnek tartott olyan eljárásrendet kidolgozni, amely segít megelőzni az olyan helyzeteket, amikor a Kamara különböző testületei figyelmen kívül hagyják egymás szakmai állásfoglalásait.
- d) A KKB a Fegyelmi Bizottság figyelmébe ajánlotta, hogy az ülések jegyzőkönyvének, illetve a határozatnak az elkészítéskor tekintsék át az írásos anyagokat abból a szempontból, hogy azok megfelelő mélységben dokumentálják-e az áttekintett ügyeket, illetve lehetővé teszik-e, hogy egy független külső fél (bírószág vagy szabályozó hatóság) megérthesse a felek által előadottakat.
- e) A KKB javasolta a Kamara Elnökségének, hogy az összetettebb másodfokú eljárásokkal kapcsolatban, különösen, ha az érintett könyvvizsgáló új bizonyítékokat mutat be, olyan eljárásrendet dolgozzon ki, amely az eddigi gyakorlatnál alaposabban megvizsgálja az új bizonyítékokat és azok tényszerűségét, akár helyszíni ellenőrzés keretében is.
- f) A KKB véleménye szerint célszerű volna olyan fegyelmi eljárási rend kidolgozása és gyakorlatban történő alkalmazása, amely lehetővé teszi, hogy a fegyelmi eljárások során az eljárást függetleníthessék az eljárás alá vont adatszolgáltatásától, és ha szükséges a Fegyelmi Bizottság maga is szerezzon be általa relevánsnak tekintett bizonyítékokat.

Az elsőfokú fegyelmi eljárásokhoz, valamint a minőségellenőrzésekhez kapcsolódó fellebbezések vizsgálata alapján a KKB felhívta a Kamara figyelmét arra, hogy amennyiben másodfokon az elsőfokú határozat módosítására kerül sor, úgy a

másodfokú határozatokban utalni kell minden olyan új tényre, körülményre, illetve az elsőfokú eljárás során történt jogsértésre, amelyek megalapozzák az elsőfokú határozat módosítását. Javasolta továbbá az érintett kamarai bizottságoknak és az Elnökségnek, hogy dolgozzanak ki iránymutatást az azonos vétségek esetén alkalmazható szankciók meghatározására.

- 2) A KKB áttekintette a nem közérdeklődésre számot tartó megbízásokra vonatkozó kamarai minőségellenőrzések közül a „megfelelt, megjegyzéssel” minősítésűek egy körét.

A vizsgálat a 2012. évben lefolytatott kamarai minőségellenőrzések során a „megfelelt, megjegyzéssel” minősítést kapott 105 fő kamarai tag könyvvizsgáló közül – mintavételezés alapján – 44 fő kamarai könyvvizsgáló egyedi megbízására és a hozzájuk tartozó cégek belső minőségellenőrzésére terjedt ki. A legfőbb megállapítások az alábbiak voltak:

- a) A vizsgált dokumentumokból megállapítható volt, hogy a helyszíni minőségellenőrzések a vonatkozó törvényi és eljárási szabályokban foglaltaknak megfelelően történtek. A vizsgált minőségellenőrzési minták dokumentáltsága általánosan megfelelő volt, a minőségellenőrzések kitöltött dokumentumai rendelkezésre álltak.
- b) A KKB aggályosnak tartotta, hogy a Minőségellenőrzési Eljárási Szabályzat 2012. október 8-i módosítása értelmében minden könyvvizsgáló esetén csak egy megbízást lehet kiválasztani. A KKB véleménye szerint ez a döntés a minőségellenőrzés céljának teljesítését

nagymértékben veszélyezteti. Az ellenőrzések minőségét kedvezőtlenül befolyásolja továbbá az ellenőrzésekre fordítható munkaórák csökkenő tendenciája is.

- c) A Minőségellenőrzési Eljárási Szabályzat értelmében az egyedi megbízások vizsgálatakor sajátos eljárás és értékelés történik akkor, ha a minőségellenőrzés során megismert dokumentumok (bizonyítékok) nem támasztják alá a könyvvizsgálói jelentésben foglaltakat. Ebben az esetben ugyanis a kérdőív egyik speciális kérdésére adott „nem” válasz többszörös pontlevonást eredményez. A minőségellenőrzési bizottság minden esetben másik minőségellenőrt jelöl ki a kérdésre adott válasz felülvizsgálatára. A KKB felhívta a Kamara figyelmét arra, hogy a szakértői vizsgálat másik minőségellenőr kijelölésére, illetve a felülvizsgálat elvégzésére értékelhető dokumentációt nem talált.
- d) A KKB általánosságban hívta fel a Kamara figyelmét a minőségbiztosítási rendszerének fejlesztésére és azon belül szabályozásának felülvizsgálatára, módszertani kézikönyvében leírtak pontosítására.
- 3) A KKB megvizsgálta a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezése, a kamarai nyilvántartások vezetése, valamint a speciális minősítések, ideértve az IFRS minősítés megadásának vizsgálatát. A vizsgálat legfőbb megállapításai a következők voltak:
- a) A szakértői jelentésben összevetésre kerültek a könyvvizsgáló tagok, könyv-

vizsgáló cégek, valamint a minősítések esetében 2012. évben bekövetkezett adatmódosítások a Kamara honlapján megtalálható nyilvános adatokkal, amelyekből jelentős eltérések mutathatók ki.

- b) A vizsgálat eredményeként megállapítást nyert, hogy a felvételi eljárás egyik gyenge pontját az úgynevezett „másodlagos” könyvvizsgálói státuszt jelentő könyvvizsgálói kérelmek jelentik, amelyek lehetőséget teremtenek arra, hogy azzal esetlegesen visszaéljenek a szüneteltető könyvvizsgálók (pl. a munkaidő „rugalmas változtatásával”, cégvezetői státuszuk változtatásával próbálhatják könyvvizsgálói jogosítványukat megszerezni). Ez a megoldás a piaci árak alakításában is zavarokat okozhat, ugyanis biztos anyagi háttér mellett alacsonyabb árakkal dolgozhatnak a másodlagos státusszal rendelkezők, mint a főfoglalkozású kollégáik.
- c) Az Alapszabály követelményeket fogalmaz meg a Felvételi Bizottság felé, amelyeket a kérelmezők minősítése során be kell tartani, ezek:
- ki kell kérni a PSZÁF (MNB), illetve az ÁSZ véleményét,
  - figyelembe kell venni a lefolytatott minőségellenőrzések eredményét, és
  - a kérelmezővel szemben lefolytatott fegyelmi eljárásokat.

A vizsgálat folyamán rendelkezésére álló dokumentumok között az előzőekben felsoroltak közül egyik dokumentum sem volt megtalálható.

- 4) A KKB megvizsgálta a tőzsdei cégek könyvvizsgálói által elkészített és közzétett átláthatósági jelentéseket tartalmi és formai szempontok alapján. A

vizsgálat során megállapítást nyert, hogy 16 könyvvizsgáló cég nem tette közzé határidőben átláthatósági jelentését a Kamaránál bejelentett saját weboldalán, és mindösszesen 13 könyvvizsgáló cég teljesítette törvényi kötelezettségét az előírt időpontig. A kötelezettségüket nem teljesítők részére a KKB figyelmeztető felhívást küldött.

Az ellenőrzés az átláthatósági jelentések tartalmi elemeit is áttekintette. Ennek alapján a KKB megállapította, hogy míg a nemzetközi hálózatokhoz tartozó könyvvizsgáló cégek a követelményeknek megfelelő részletes jelentést készítettek, a kisebb könyvvizsgáló cégeknél jellemző volt a visszatérő, illetve az értelmezési problémából eredő hibák előfordulása.

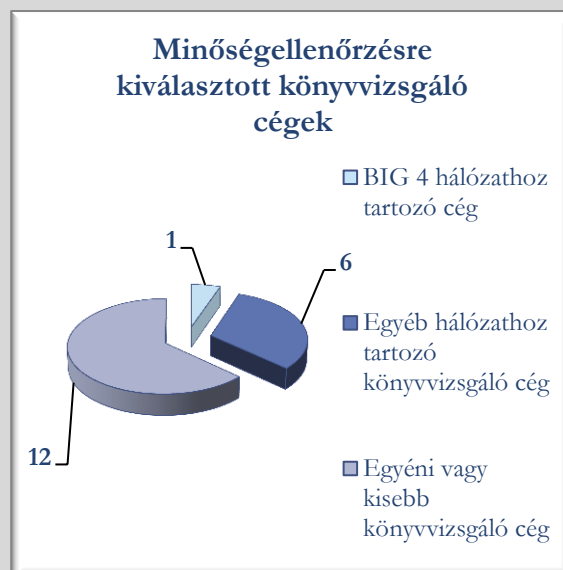
A KKB a fenti vizsgálatokon kívül bejelentések alapján és saját kezdeményezésre tíz könyvvizsgáló esetében közvetlen vizsgálatot folytatott le. Nyolc esetben a KKB javaslatot tett a Kamarának eljárás lefolytatására, másik két esetben nem tartotta szükségesnek további lépések megtételét. Az egyik közvetlen vizsgálatot kapcsolatosan a KKB közleményt adott ki a könyvvizsgálói összeférhetetlenség témakörében, melyet a minisztérium és a Kamara honlapján, valamint a Számvitel-Adó-Könyvvizsgálat című újságban tettek közzé.

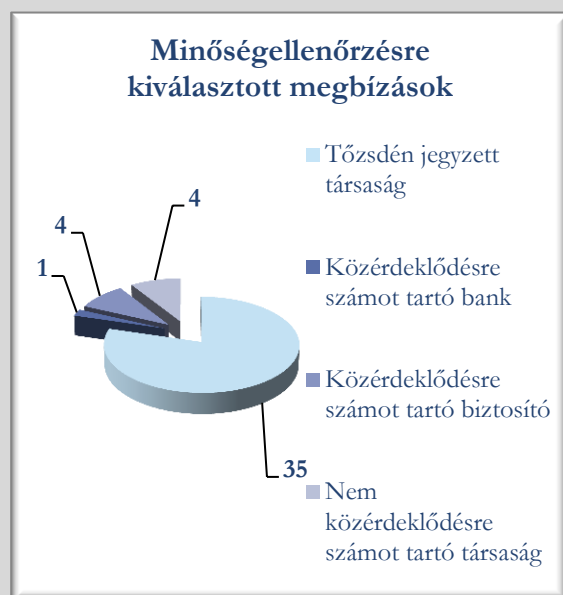
3. A közfelügyeleti hatóság által elvégzett vizsgálatok 2013 második félévében

3.1 A hatósági minőségellenőrzés

A 2013. július 1-jével hatályba lépett jogszabályi változások megteremtették a könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság felállításának kereteit. A Kkt. átmeneti rendelkezésének megfelelően a hatóság 2013. szeptember 30-ig közzétette a 2013. évi minőségellenőrzési tervét, ami 38 kamarai tag könyvvizsgáló és 19 könyvvizsgáló cég minőségellenőrzését foglalta magába. A minőségellenőrzések 2013 októberében kezdődtek, és egy részük 2014 januárjában fejeződött be.

Az eljárási szabályok szerint a hatóság minőségellenőrzésre kiválaszthat egy vagy több közérdeklődésre számot tartó megbízást, illetve nem közérdeklődésre számot tartó megbízást is. A 2013. évi minőségellenőrzések során kiválasztott megbízások megoszlását az alábbi ábra mutatja.

A közfelügyeleti hatóság – élve a jogszabály adta lehetőséggel – kamarai minőségellenőrök szakértőként történő bevonásával teljesítette a 2013. évi minőségellenőrzési tervét.

A hatósági minőségellenőrzés kiterjed az érintett könyvvizsgáló cégek belső minőségellenőrzési rendszerére (cégszintű ellenőrzés), valamint a kiválasztott egyedi mintákra, azaz a megbízásokra (megbízás szintű ellenőrzés).

3.2 A hatósági minőségellenőrzések tapasztalatai az egyedi megbízások minőségellenőrzése során

- 1) A hatóság a minőségellenőrzések során – hasonlóan a KKB előző évi tapasztalataihoz – arra a megállapításra jutott, hogy a nagyobb könyvvizsgáló cégek, amelyek legtöbb esetben nemzetközi hálózathoz tartoznak, biztosabban tudják teljesíteni a könyvvizsgálati és számviteli standardok előírásait, mint a kisebb könyvvizsgáló cégek, illetve az egyedül dolgozó könyvvizsgálók. Ennek legfőbb oka az, hogy nagyobb humán erőforrással, valamint anyagi és módszertani háttérrel rendelkeznek.
- 2) A hatósági vizsgálatok tapasztalataként megállapítható, hogy számos esetben a könyvvizsgálók nem, vagy **nem pontosan alkalmazzák a nemzetközi könyvvizsgálati standardok előírásait**. Ezek a hiányosságok leginkább a csoportkönyvvizsgálatoknál az anyavállalati és a komponens könyvvizsgálók közötti kapcsolat, az új megbízásoknál az új és a korábbi könyvvizsgáló közötti kapcsolat és kommunikáció esetén jelentkeztek hangsúlyosan. További területek, ahol a könyvvizsgálati standardok nem megfelelő alkalmazása komoly hiányosságokat mutatott:

- vélemény minősítése a könyvvizsgálói jelenésben,
- figyelemfelhívó bekezdés a könyvvizsgálói jelentésben,
- könyvvizsgálati dokumentáció,
- könyvvizsgálati feladatok a csalással kapcsolatosan,
- kapcsolt felekkel összefüggő könyvvizsgálati lépések,
- számviteli becslések és a kapcsolódó közzétételek könyvvizsgálata.

- 3) Az előző évi tapasztalatokkal megegyezően néhány esetben a könyvvizsgálók úgy vállalták el az IFRS-ek alapján összeállított beszámolók könyvvizsgálatát, hogy **nem rendelkeztek megfelelő IFRS tapasztalattal**.
- 4) Előfordult, hogy a közérdeklődésre számot tartó társaságok könyvvizsgálatánál **nem lett bevonva független minőségvizsgáló** a standardok előírása ellenére. Akadt azonban olyan eset is, ahol a megbízott független minőségvizsgáló nem volt alkalmas a feladatra a megfelelő szakmai tapasztalat hiánya vagy a függetlenség sérelme miatt.
- 5) A minőségellenőrzések további tapasztalata, hogy a **könyvvizsgálók túlságosan támaszkodnak a könyvvizsgálati szoftverekre**², ami több szempontból is aggályos lehet.

² Könyvvizsgálati szoftver alatt a könyvvizsgáló munkáját támogató szoftvert értjük, amely algoritmizált lépésekre bontja a könyvvizsgálati folyamatot.

Egyrészt előfordulhat, hogy a könyvvizsgálati szoftverek nem tartalmazzanak minden könyvvizsgálati standard előírást. Vagyis azzal, hogy egy könyvvizsgáló csak a szoftver által felajánlott lépéseket és eljárásokat követi, még nem feltétlenül felel meg minden előírásnak.

Másrészt a könyvvizsgálók egy bizonyos körében elterjedt az a gyakorlat, hogy a könyvvizsgálati szoftverekben szereplő kérdéslisák „kipipálásával” tesznek eleget a könyvvizsgálati előírásoknak. A hatóság megítélése szerint egy kérdéslisák „kipipálása” nem váltja ki, hogy a szükséges könyvvizsgálati eljárások elvégzésre és megfelelően dokumentálásra kerültek.

További hiányosság, hogy a könyvvizsgálati szoftverek alkalmazása esetén a szoftver által felajánlott munkaprogramok testre szabása helyenként elmaradt.

6) A fenti, szoftverekkel összefüggésben megfogalmazott hiányosságokon túl számos esetben **további megállapításokat tett a hatóság a dokumentálással kapcsolatosan:**

- A munkalapok hiányosak voltak, a dokumentálás kötelező kellékei (cél, módszer, eredmény, következtetés) hiányoztak.
- A dokumentáció részeként lefűzött, ügyféltől származó analitikus kimutatásokról nem lehetett megállapítani, hogy azokon bármilyen könyvvizsgálati eljárást végeztek volna.
- A könyvvizsgáló a megállapítását nem az alapbizonylatok (szerződés, külső megerősítő levél, számla, bankszámla

kivonat, értékpapírszámla kivonat, szakértői értékelés, stb.) megvizsgálására támaszkodva hozta, hanem az ügyfél által generált dokumentumokra (táblázatok, könyvelési feladások, főkönyvi kartonok, stb.).

- A könyvvizsgálói munkacsoport belső megbeszéléseinek és a könyvvizsgálónak az ügyféllel tartott megbeszéléseinek a dokumentálása nem volt megfelelő mélységű. Az emlékeztető munkalapoknak nemcsak a megtárgyalt témákat, hanem az azokkal kapcsolatosan levont következtetéseket is tartalmaznia kell.

A fenti hiányosságok mind azt eredményezték, hogy a könyvvizsgálati dokumentáció helyenként nem felelt meg a vonatkozó könyvvizsgálati standard előírásának, amely kimondja, hogy a könyvvizsgálónak olyan könyvvizsgálati dokumentációt kell készítenie, amely elegendő ahhoz, hogy az adott könyvvizsgálattal korábban kapcsolatban nem álló tapasztalt könyvvizsgáló megértse.

7) Általános tapasztalat, hogy a kisebb könyvvizsgáló cégek és az egyedül dolgozó **könyvvizsgálók nem végeztek kontrollteszteket**, hanem a nagyobb mintaválasztást igénylő alapvető vizsgálati módszerrel hajtottak végre minden feladatot. Ezt a gyakorlatot alkalmazták még olyan esetben is, amikor a kontrolltesztek elvégzésével a könyvvizsgálat jóval hatékonyabb lehetett volna.

3.3 Cégszintű ellenőrzések tapasztalatai

A cégszintű ellenőrzés – tekintettel a Kkt. által előírt hároméves ciklusidőre – 19 könyvvizsgáló cégnél volt esedékes 2013-ban. A vizsgálatok során a hatóság az alábbi hiányosságokat tapasztalta:

- 1) A papír alapú könyvvizsgálatok esetén, illetve azokban az esetekben, amikor az alkalmazott szoftver nem tartalmaz archiválási funkciót, nem lehetett megállapítani, hogy az a jelentés kiadását követően előírt határidőre megtörtént-e, illetve, hogy a kiállított dokumentum utólagos módosítása csak a standard által megengedett esetben történt-e meg.
- 2) Előfordult, hogy a könyvvizsgáló olyan alacsony könyvvizsgálati díjért vállalta el a közérdeklődésre számot tartó társaság könyvvizsgálati megbízását, amely összeg megkérdőjelezi a megbízás komolyságát.
- 3) A kisebb könyvvizsgáló társaságok nem rendelkeztek megfelelően kidolgozott adatbiztonsággal kapcsolatos szabályzattal. A gyakorlatban a könyvvizsgáló társaságok megtették az alapvető biztonsági lépéseket (vírusvédelem, tűzfal, jelszóval védett számítógépek), de a számítógépeken tárolt adatokról nem készítenek megfelelő időközönként biztonsági másolatokat, illetve az adattároló egységeket sem titkosították megfelelően.
- 4) Megállapítható, hogy a kisebb könyvvizsgáló társaságoknál nem alakult ki a figyelemmel kísérés (monitoring) gyakorlata, annak ellenére, hogy a belső minőségbiztosításról szóló szabályzatuk részletesen tartalmazta a figyelemmel

kísérésre vonatkozó előírásokat. A hatóság véleménye szerint a figyelemmel kísérés egy olyan fontos kontroll, amely – bár utólagos, hiszen a könyvvizsgálói vélemény kibocsátása után történik, – felhívhatja a könyvvizsgáló figyelmét a fejlesztendő területekre. Ezen kívül ez a fajta áttekintés lehetőséget nyújt a könyvvizsgálók szakmai tapasztalatainak egymás közti megosztására, ezzel elősegítve a könyvvizsgálati munka minőségének javulását.

3.4 A hatósági minőségellenőrzések eredményei

A 2013. évi minőségellenőrzési tervben szereplő 38 kamarai tag könyvvizsgáló közül 31 könyvvizsgáló „megfelelt” minősítést, 3 könyvvizsgáló „megfelelt, megjegyzéssel” minősítést, és 4 könyvvizsgáló „nem felelt meg” minősítést kapott.

A cégszintű vizsgálatok közül 19 könyvvizsgáló cég közül 15 „megfelelt” minősítést, 3 könyvvizsgáló cég „megfelelt, megjegyzéssel” minősítést és 1 könyvvizsgáló cég „nem felelt meg” minősítést kapott.

A Kkt. 173/C. § (9) bekezdése értelmében a közfelügyeleti hatóság fegyelmi eljárást kezdeményezett a „nem felelt meg” eredménnyel zárult minőségellenőrzések esetén. A fegyelmi eljárás kezdeményezéséről

értesítette a Budapesti Értéktőzsdét és a Magyar Nemzeti Bankot.

A minőségellenőrzésen „nem felelt meg” minősítést kapott könyvvizsgálók közül – a jelentés elkészítéséig – két könyvvizsgáló bírósági eljárást kezdeményezett, mert nem értett egyet a határozatban foglaltakkal.

4. A közfelügyeleti hatóság további feladatai

4.1 Kapcsolattartás a könyvvizsgálókkal

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálóival való találkozás szempontjából meghatározó jelentőségűek a Kamara Pénz- és Tőkepiaci Tagozatának rendezvényei. 2013-ban – az előző évekhez hasonlóan – ismét lehetőség nyílt arra, hogy a hatóság képviselője a tagozat rendezvényén ismertesse a közfelügyeleti minőségellenőrzések tapasztalatait és felhívja a figyelmet a szabályozásban bekövetkezett változásokra.

A hatóság képviseltette magát a kamarai minőségellenőrök továbbképzésén, ahol a közfelügyeleti munka súlypontjairól tartott tájékoztatás mellett a hatósági minőségellenőrzések sajátosságaival ismertette meg a kamarai minőségellenőröket.

A hatóság képviselői számos publikációt jelentettek meg a Számvitel-Adó-Könyvvizsgálat című újságban a közfelügyeleti munkát érintő kérdésekkel kapcsolatosan.

4.2 Kapcsolattartás a nemzetközi szervezetekkel

2013 első félévében a KKB részéről a koordináló független ellenőr részt vett az IFIAR (Független Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Nemzetközi Fóruma) inspekciós workshop-ján, ami a közfelügyeleti minőségellenőrök évente megrendezett nemzetközi továbbképzése. A KKB és a hatóság részt vett továbbá az IFIAR által végzett nemzetközi elemzésekben, értékelésekben is.

A KKB, majd 2013 második félévében a hatóság folyamatosan részt vett az Európai Könyvvizsgálati Inspekciós Csoport, vagyis az EAIG plenáris ülésein. Ennek keretében a magyar közfelügyelet is bekapcsolódott az EAIG által közösen működtetett inspekciós adatbázisba, melyben 27 európai ország közfelügyeleti szervezete nyújt információt a helyi közfelügyeleti minőségellenőrzések során tapasztalt hiányosságokról.

5. Összefoglalás és jövőbeni tervek

Általános tapasztalat, hogy a könyvvizsgálók többsége egyetért a minőségellenőrzés intézményével, azonosulni tud annak céljaival. Elfogadottá vált, hogy a minőségellenőrzés fontos eleme a minőségbiztosítási rendszernek, amely elvezet ahhoz, hogy a könyvvizsgálók magas színvonalú szolgáltatást tudjanak nyújtani a megbízóiknak, valamint elősegíti, hogy a könyvvizsgálói szakma megbecsült és elismert legyen minden piaci szereplő számára. A vizsgálatok tapasztalatai alapján megállapítható az is, hogy a könyvvizsgálók többsége egyre több energiát és erőforrást fektet a könyvvizsgálat minőségének javításába, még akkor is, amikor a piaci feltételek ezt nehezítik.

Elmondható továbbá, hogy a könyvvizsgálók együttműködése elősegítette azt, hogy a közfelügyeleti hatóság munkatársai hatékonyan folytathassák le a minőségellenőrzéseket.

A hatóság azzal a céllal kezdte meg működését 2013-ban, hogy biztosítsa a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásának átláthatóságát, ellenőrizhetőségét, továbbá a közérdek megfelelő érvényesülését. A hatóság 2014. évi munkaterve közzétételre került a www.kormany.hu oldalon. A tervek között továbbra is kiemelt feladatként szerepel a jogszabályi előírás szerint kiválasztott könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzése, továbbá a Kamara feletti közfelügyeleti törvényességi felügyelettel összefüggő feladatok ellátása.